

YETER Kİ ZİHİN VE GÖNÜLLER(İMİZ) ENGELLİ OLMASIN İnsan, varlıklar arasında en üstün bir konuma sahiptir. İster ruhen ve bedenen sağlıklı, isterse maddesel; olduğu bir rahatsızlık sebebiyle engelli olsun, islâmın anlayışına göre bütün insanların insanlar saygı ve hürmete layıktır. Yüce Allah, insanları iman, Salih amel, güzel ahlak, ibadet ve itaatleri veya inkâr, şirk, nifak, isyan ve kötülük davranışları, takva veya zulüm sahibi olup olmamaları açısından değerlendirir; onları servetleri, ırkları, renkleri, cinsiyetleri, dilleri, nesepleri, fizyolojik yapıları, engelli veya sağlıklı oluşları açısından değerlendirmez. Hangi insan engelli olmak ister ki! Bilinen ve algılanan şekliyle engellilik gerçekten zordur. "Engelli" kavramı genelde fiziksel veya zihinsel anlamda mahrumiyeti ya da yetersizliği ifade için kullanılmaktadır. Şu kadar var ki bu anlam bakış açısına göre farklılık arz edebilmektedir. Manevi açıdan bakıldığında bu bağlamda yoksunluk da belki insan için en zor; engellilik olarak değerlendirilebilir. Hak, hukuk tanımayan, vicdan ve gönlü kararmış, kirlenmiş, akli ve zihinsel melekeleri negatif/yaratılış gayesine aykırı düşüncelere mahkûm bir insanın hakikate erememesi engellilik değil midir? Buna karşın engellik kavramı gündeme geldiğinde hemen hepimizin aklına öncelikle fiziksel ya da zihinsel açıdan engelli insanlar gelmektedir. Şüphesiz bu algılamayı haklı olarak çıkaracak tırdan gerekçelerimiz de yok değildir. Işığı, güneşi, tabiatı görme, konuşulanları duymama, konuşmama, akledememe, kavrayamama, hayatın hemen her safhasında bir başkasına bağımlı olarak yaşamaya mahkûm olma, kısaca bedensel veya zihinsel engellik elbette insan için sabrı gerektiren meşakkat dolu bir servettir. Ancak hemen ifade edelim ki, din, bilimle konumdaki kimselere gerekli sabrı göstererek imtihanı kazanmaları durumunda önemli vaatlerde bulunmuştur. Her şeyden önce Yüce Yaratan, "1604;1575;1614;1610;1615;1603;1614;1604;1617;1616;1601;1615;1575;1604;1604;1607;1615;1606;1614;1601;1618;1587;1611;1575;1575;1616;1604;1575;1617;1614;1608;1615;1587;1618;1593;1614;1607;1614;1575; " "Allah hiç kimseye taşıyabileceğinden daha fazlasını yüklemez" buyuruyor. [1] Varoluşsal açıdan sorumlu bir varlık olarak yaratılan insanın [2] nihai hedefi Yüce Yaraticının rızasını kazanmaktır. Diğer taraftan ışığı görme engelli ile hakikati görme, konuşma engelli ile vasiyet ile orantılı hakikati dillendiremeyen aynı konumda mıdır? Kur'an-ı Kerim'de, fiziksel veya zihinsel yetenek/hassalardan mahrum kimselerin kınandığına dair herhangi bir ayet yer almazken, Allah'ın kendilerine verdiği akıl, görme, konuşma, işitme gibi fiziksel; ve zihinsel; hassaları olumlu ve gereği gibi kullanmayanların kınandığı ayetler mevcuttur. Nitekim ilahi ayetleri, imanı benimsemeyenler hakkında, "1608;1614;1575;1616;1584;1614;1575;1585;1614;1575;1614;1610;1618;1578;1614;1607;1615;1605;1618;1578;1615;1593;1618;1580;1616;1576;1615;1603;1614;1575;1614;1580;1618;1587;1614;1575;1605;1615;1607;1615;1605;1618;1608;1614;1575;1616;1606;1618;1610;1614;1602;1615;1608;1604;1615;1608;1575;1578;1614;1587;1618;1605;1614;1593;1618;1604;1616;1602;1614;1608;1618;1604;1616;1607;1616;1605;1616

18; كَاَنَّهُمْ
خُشُبٌ
مُسَنَّدَةٌ
يَحْسَبُونَ
كُلَّ
صَيْحَةٍ
عَلَيْهِمْ
هُمُ
الْعَدُوُّ
فَاحْذَرْهُ&#16
05;ْ
قَاتَلَهُمُ
اللهُ اَنَّى
يُؤْفَكُونَ
 “Onları gördüğün zaman kalıpları hoşuna gider, konuşurlarsa
sözlerini dinlersin. Onlar sanki duvara dayanmış kütükler gibidir...”[3]
nitelemesi, dinin “insan” tasavvuru konusunda bir fikir vermektedir. Gönül
ve idrak yoksunluğu ya da “hiç”liği farklı bir benzetme ile kınanmıştır. Aynı
şekilde Allah’n mesajlarına iltifat etmeyip gönülden benimsemeyenlerin
وَلَقَدْ
ذَرَأْنَا
لِجَهَنَّمَ
كَثِيرًا
مِنَ
الْجِنِّ
وَاْلاِنْسِ
لَهُمْ
قُلُوبٌ لاَ
يَفْقَهُونَ
بِهَا
وَلَهُمْ
اَعْيُنٌ لاَ
يُبْصِرُونَ
بِهَا
وَلَهُمْ
اَذَانٌ لاَ
يَسْمَعُونَ
بِهَا “...onların kalpleri vardır ama anlamazlar;
gözleri vardır ama görmezler; kulakları vardır ama işitmezler…”[4]
Şeklindeki nitelemelerle ayette yer alması, engelli kavramının kapsamına farklı bir açılım
getirmektedir. Dinimizde, gözü görmediği, kulağı işitmediği, lisanı
söylemediği halde, ahlakî güzellikleri yakalamış, gönül ve vicdanı
safiyetini korumuş insanların, fiziksel anlamda görme, duymaya, konuşmaya sahip
bulunmaması bir eksiklik olarak telakki edilmemiştir. Kur’an-ı Kerim’de Hz.
Peygamberin ahlakının yüceliğine vurgu yapılması[5], Rasulüllah’n da
ahlakî güzellikleri tamamlamak üzere gönderildiğini ifade etmesi[6]
dinimizin “kâmil insan” tasavvurunda ahlakın temel hedef olduğuna işaret
etmektedir. Nitekim إِنَّ

اللّهَ َ
يَنْظُرُ
إِلَى
صُوَرِكُمْ
وَأَجْسَادِ&#16
03;ُمْ،
وَلَكِنْ
يَنْظُرُ
إِلَى
قُلُوبِكُمْ
وَأَعْمَالِ&#16
03;ُمْ “Yüce Allah, bedenlerinize ve yüzlerinize değil,
kalplerinize ve amellerinize bakar. ”[\[7\]](#) hadisi de bu ifadelere zemin teşkil etmektedir.
İnsanın var oluşunu anlamlı kılan, onun saygınlığına zemin teşkil eden iki olgu şüphesiz
zihin ve gönül dünyasıdır. Diğer bir ifadeyle aklî ve kalbî melekeler,
insanı insan yapan önemli değerlerdir. Din, iman, kutsal, sevgi ve kin, bireysel ve toplumsal
hayatta olumlu-olumsuz oluş adına sergilenen tavır ve eylemler, insanın sahip olduğu bu iki olgu
odaklıdır. Onun içindir ki Kur’an’da hep aklın işlev-işlevsizliği,
vicdanın/gönün kararması ve katılaşmasından söz edilir. Geçekten
vicdani duygu ve refleksleri aşınmış ya da iptal olmuş insan ile söz konusu duygu ve
reflekslerin işlevsel olduğu insan aynı konumda değerlendirilmez. Böyle bir
değerlendirmenin referansı ister din olsun ister olmasın, insanî erdemler açısından
bakıldığında sonuç değişmeyecektir. Gerçekten zihin veya gönül
dünyamız, diğer insanlarla ve Yüce Yaraticıyla ilişkilerimizin şekillenmesinde ve
onların Allah katındaki değerinin tespitinde önemli ve can alıcı bir konuma sahiptir.
Gönül ve zihin dünyamız, kabın içerisinde olanı yansıtması misali,
âdeta bizim aynamız, davranışlarımıza yön veren mihenk taşı niteliğindedir. Bu itibarla
zihni ve gönül kirlenen insanın hareket ve davranışları da doğal olarak kirlilik eksenine
oturacaktır. Buna karşılık zihin ve gönül sarayını güzelliklerin süslediği
kimsenin eylemleri de bu erdemler ekseninde şekillenecektir. Aslında kalp, gerek insanlarla
gerekse aşkın varlıkla olan ilişkilerde belirleyici bir konuma sahiptir. Güzellikler
açısından imanın, sevginin, aşkın, hayatın odaklandığı merkezdir kalp. Aynı zamanda o,
kinin, öfkenin, nefretin, küfrün de merkezi olabilecek bir özelliكتir.
Güzellikler veya kötülükler adına onun hâkim eğilimi,
bütünüyle bizi esir alabilmektedir. Onun cezp edici alanına giren gören
göz, görmez olur, duyan kulak duymaz olur, meydan okuyan akıl, akletmez olur.
Öyle ki hayat ve memat, varlık ve yokluk, âdeta ona kilitlidir. O, fiziksel açıdan
işlevsiz hâle geldiğinde nasıl hayat duruyorsa, manevi alanda da kalbin işlevsiz hâle
gelişi, Rahmet Peygamberinin söylemi ile Allah’a sığınılacak bir durumdur. Zira
böyalesi kalbin ve onun etrafında şekillenen kişiliğin, bireysel ve toplumsal ilişkilerinde
kırmızıçizgileri yoktur ya da yok olmaya yüz tutmuştur. Bu çizgilerin sadece
dinî alanla sınırlandırılması, “kalp” formuna yüklenen anlam ve misyonun
daraltılmasıdır. Oysa bu kırmızıçizgilerin belirlenmesinde, insanı insan yapan ahlakî
ve insanî değerler bütünün kapsam dışı bırakılması insan
tasavvurunun eksik algılanışıdır. Cana kıymanın, hırsızlığın, fuhşun, ilişkiler
bütününde sahtekârliğin, kul ve kamu haklarının ihlal ve gaspının.
Yüz kızartıcı kabul edilen diğer şuçların, insanın zihin ve gönül
dünyası ile ilintisinin olmadığı söylenebilir mi? Sadece din eksenli

dünyamızın herkes tarafından
"kırımızı" olarak nitelendirilebilecek bu ve benzeri hususların
işlenmesine "dur" diyebilecek gönüllü/vicdan/şeyh/iman yoksunluğu bir
engellilik telakki edilemez mi? "ağımızda ter ve şiddetin, savaşların, akıtılan
masum kanların temelinde bu "hassalarını kullanmak istemeyen vicdanı kararmış
insanların paylarının ne derece yüksek olduğu izahı varedir. Bu bağlamda insanlığın
karşı karşıya kaldığı vahim bir o kadar da "pertici tablolar karşısında hemen herkesin,
"yeter ki zihin ve gönüllüler engelli olmasın" serzenişinde bulunduğu
"fiziksel ve zihinsel engellileri her sahib-i vicdan, "şehisiz
"derinliklerinden gelen bir sızıntıyla "yazık"
"terennümünde bulunur. Oysa asıl yazık diyeceğimiz kitle, "nyayı yaşanamaz
"le getiren maneviyat engellileridir ki, onlara "ekilecek "yazık" ve
"ah"ların dozajı oldukça "yektir. Ve hemen aklımıza, " "
#1575;#1615;#1608;#1604;#1614;#1574;#1616;#1603;#1614;
#1575;#1604;#1617;#1614;#1584;#1616;#1610;#1606;#1614;
#1591;#1614;#1576;#1614;#1593;#1614; #1575;#1604;#1604;#1607;#1615;
#1593;#1614;#1604;#1614;#1609;
#1602;#1615;#1604;#1615;#1608;#1576;#1616;#1607;#1616;#1605;#1618;
#1608;#1614;#1587;#1614;#1605;#1618;#1593;#1616;#1607;#1616;#1605;#16
18;
#1608;#1614;#1575;#1614;#1576;#1618;#1589;#1614;#1575;#1585;#1616;#16
07;#1616;#1605;#1618;
 #1608;#1614;#1575;#1615;#1608;#1604;#1614;#1574;#1616;#1603;#161
4; #1607;#1615;#1605;#1615;
#1575;#1604;#1618;#1594;#1614;#1575;#1601;#1616;#1604;#1615;#1608;#16
06;#1614; İşte onlar, Allah'ın; kalplerini, kulaklarını ve gözlerini
"mühürlediği kimselerdir. İşte onlar gafillerin ta kendileridir." [8],
#1608;#1614;#1604;#1614;#1602;#1614;#1583;#1618;
#1584;#1614;#1585;#1614;#1571;#1618;#1606;#1614;#1575;
#1604;#1616;#1580;#1614;#1607;#1614;#1606;#1617;#1614;#1605;#1614;
#1603;#1614;#1579;#1616;#1610;#1585;#1611;#1575;
#1605;#1616;#1606;#1614;
#1575;#1604;#1618;#1580;#1616;#1606;#1617;#1616;
#1608;#1614;#1575;#1618;#1604;#1575;#1616;#1606;#1618;#1587;#1616;
#1604;#1614;#1607;#1615;#1605;#1618;
#1602;#1615;#1604;#1615;#1608;#1576;#1612; #1604;#1575;#1614;
#1610;#1614;#1601;#1618;#1602;#1614;#1607;#1615;#1608;#1606;#1614;
#1576;#1616;#1607;#1614;#1575;
#1608;#1614;#1604;#1614;#1607;#1615;#1605;#1618;
#1575;#1614;#1593;#1618;#1610;#1615;#1606;#1612; #1604;#1575;#1614;
#1610;#1615;#1576;#1618;#1589;#1616;#1585;#1615;#1608;#1606;#1614;
#1576;#1616;#1607;#1614;#1575;
#1608;#1614;#1604;#1614;#1607;#1615;#1605;#1618;
#1575;#1614;#1584;#1614;#1575;#1606;#1612; #1604;#1575;#1614;
#1610;#1614;#1587;#1618;#1605;#1614;#1593;#1615;#1608;#1606;#1614;
#1576;#1616;#1607;#1614;#1575; "…onların kalpleri vardır ama
anlamazlar; gözleri vardır ama görmezler; kulakları vardır ama
işitmezler…" [9] Ayetleri gelmektedir ki bu ayetler, insanın manevi anlamda

engelliliğinin/yoksunluğunun tablosunu gayet anlamlı bir biçimde göstermektedir. İnsanlar, ne sermektedir işlevsiz hâle gelen kalp/gözümler veya zihne bağlı olarak dış dünyaya atılmaları pencerelerimiz olan gözler ve kulaklarımız da fonksiyonlarını yitirebilmektedir. Ancak, bir ifadeyle gözler bakar, ama işin sırrına ve hakikatine sirayet edemez. Kulak işitir ama gerçekteklere iltifat etmez. Bilgi ve algılama organlarımız olarak nitelenebileceğimiz kulak ve gözler ile kalp arasındaki bu ilişkiyi şu şekilde daha açıklayabiliriz:

1575; 1614; 1601; 1614; 1604; 1614; 1605; 1618;
1610; 1614; 1587; 1616; 1610; 1585; 1615; 1608; 1575;
1601; 1616; 1609;
1575; 1618; 1604; 1575; 1614; 1585; 1618; 1590; 1616;
1601; 1614; 1578; 1614; 1603; 1615; 1608; 1606; 1614;
1604; 1614; 1607; 1615; 1605; 1618;
1602; 1615; 1604; 1615; 1608; 1576; 1612;
1610; 1614; 1593; 1618; 1602; 1616; 1604; 1615; 1608; 1606; 1614;
1576; 1616; 1607; 1614; 1575; 1575; 1614; 1608; 1618;
1575; 1614; 1584; 1614; 1575; 1606; 1612;
1610; 1614; 1587; 1618; 1605; 1614; 1593; 1615; 1608; 1606; 1614;
1576; 1616; 1607; 1614; 1575;
1601; 1614; 1575; 1616; 1606; 1617; 1614; 1607; 1614; 1575;
1604; 1575; 1614; 1578; 1614; 1593; 1618; 1605; 1614; 1609;
1575; 1618; 1604; 1575; 1614; 1576; 1618; 1589; 1614; 1575; 1585; 1615;
1608; 1614; 1604; 1614; 1603; 1616; 1606; 1618;
1578; 1614; 1593; 1618; 1605; 1614; 1609;
1575; 1604; 1618; 1602; 1615; 1604; 1615; 1608; 1576; 1615;
1575; 1604; 1617; 1614; 1578; 1616; 1609; 1601; 1616; 1609;
1575; 1604; 1589; 1617; 1615; 1583; 1615; 1608; 1585; 1616;
 “Hiçbir yerde dolaşmadılar mı? Zira dolaşsalar, onların başına gelenleri görmek, düşünmek, bilmek kalpleri ve işitebilen kulakları olurdu. Ama gerçekte, şu ki, onlarda kör olan gözler değil, kör olan gözler; gözlerindeki kalplerdir. Yani asıl felaket, kalp gözümlerinin kör olmasıdır. Ç insanı gerçekteki sterecek olan odur.”

[10] Bu ayet ekseninde düşünmek, düşünmek, düşünmek, düşünmek gerçekteki gözlerin değil kalplerin kör olacağı, kulakların değil gözlerin sağır olacağı sonucunu çıkarmak hiç de zor değildir. Dolayısıyla kalbin kör oluşu, düşünmek ve duygu, sezgi ve eylem körleşmesi; gözlerin; yitirilmesini beraberinde getirecektir. Oysa Yaratan gözler, kulak, kalp bunların her birini belirli bir rev icra etmeleri için insana bir nimet olarak vermiştir. Nitekim

1608; 1614; 1575; 1604; 1604; 1607; 1615;
1575; 1614; 1582; 1618; 1585; 1614; 1580; 1614; 1603; 1615; 1605; 1618;
1605; 1616; 1606; 1618; 1576; 1615; 1591; 1615; 1608; 1606; 1616;
1575; 1615; 1605; 1617; 1614; 1607; 1614; 1575; 1578; 1616; 1603; 1615;
1605; 1618; 1604; 1575; 1614;
1578; 1614; 1593; 1618; 1604; 1614; 1605; 1615; 1608; 1606; 1614;
1588; 1614; 1610; 1618; 1574; 1611; 1575;
1608; 1614; 1580; 1614; 1593; 1614; 1604; 1614;
1604; 1614; 1603; 1615; 1605; 1615;
1575; 1604; 1587; 1617; 1614; 1605; 1618; 1593; 1614;

وَاْلاَبْصَارَ

وَاْلاَفْئِدَةَ

لَعَلَّكُمْتَشْكُرُونَ

 “Allah sizi, analarınızın karnından siz hiçbir şey bilmez durumda iken çıkardı. Şükredesiniz diye size kulaklar, gözler ve kalpler verdi.”[\[11\]](#)

Ayetlerinde bu husus dile getirilmiştir. Görürüz, duyarız, kalbimizin ve zihnimizin derinliklerinde bunları test eder, doğru ve yanlış, iyi ve kötüye karar veririz. Kur’an’da, gönül ve zihin engelliliğine kişinin olumlu ya da olumsuz eylemlerinin, ihlal ettiği kırmızıçizgilerin neden olduğu belirtilir.

كَلاَّ بَلْرَانَ عَلَىقُلُوبِهِمْمَا كَا&#1606.ُوايَكْسِبُونَ

 “Hayır hayır! Doğrusu onların kazanmakta oldukları kalplerini paslandırmıştır.”[\[12\]](#) Sevgili Peygamberimiz de وإنَّفي الْجَسَدِمُضْغَةًإذَا

صَلَحَتْصَلحَ

الْجَسَدُكُلُّهُ،وإذَا

فَسَدَتْفَسَدَ

الْجَسَدُكُلُّهُ، أَوهِيَ

الْقَلْبُ

 “…Dikkat edin. Vücudunuzda bir çiğnemlik et parçası vardır. Eğer o sağlıklı/fonksiyonel olursa vücudun tamamı sağlıklı olur. Şayet o bozuk/işlevsiz olursa vücudun tamamı bozuk olur. Haberiniz olsun bu et parçası kalptir.”[\[13\]](#) hadisiyle, Kur’an’ın önemli bir misyon yüklediği merkez olan kalbe/yüreğe aynı paralelde vurgu yapmıştır. İnsanın, yaratılış ve var oluş amacı ile örtüşmeyecek türden negatif davranış biçimleri sergilemesinde, kararmış bir vicdanın/gönün/ağlın önemli bir etken olduğu açıktır. Başka bir deyişle bu tür eylemler, gönül/kalp/yürek kirliliğinden kaynaklanmaktadır. Küçümsenemez ama çağımızda kirlilik denildiğinde önçelikle ekolojik dengenin bozulmasında etkin olan çevre kirliliği hemen akla gelmektedir. Oysa ahlakî değerlerdeki erozyon, insanlardaki gönül ve zihin kirlilikleri üzerinde durulması gerekli önemli sosyal ve toplumsal olgulardan biri belki de en başta gelenidir. Zira hemen her kirliliğin, karanlığın temelinde kirlenen kalplerin/yüreklerin ve de zihinlerin önemli bir etken olduğu inkar edilemez. Hiçbir değer tanımayan insan, sadece çevre için değil, toplumun/insanlığın

hazırlanmıştır.   [1] Bakara suresi   286 [2] Kıyâme, 36 [3] Münafıkûn, 4 [4] A’râf, 179 [5] Kalem, 4 [6] İbn Hanbel, Müsned, II, 381 [7] Buharî, Nikâh: 45, Edeb: 57, 58, Ferâiz: 2; □□Müslim, Birr: 28-34, (2563-2564); [8] Nahl, 108 [9] A’râf, 179 [10] Hac, 46 [11] Nahl, 78 [12] Mutaffifîn, 14 [13] Müslim, Müsakat 107, (1599); Ebu Davud, Büyû 3 [14] Câsiye, 23

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)